

AFTALE OM POLITISK DIALOG OG SAMARBEJDE
MELLEM DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB
OG DETS MEDLEMSSTATER PÅ DEN ENE SIDE
OG DET ANDINSKE FÆLLESSKAB OG DETS MEDLEMSLANDE
BOLIVIA, COLOMBIA, ECUADOR, PERU OG VENEZUELA
PÅ DEN ANDEN SIDE

KONGERIGET BELGIEN,

KONGERIGET DANMARK,

FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND,

DEN HELLENSKE REPUBLIK,

KONGERIGET SPANIEN,

DEN FRANSKE REPUBLIK,

IRLAND,

DEN ITALIENSKE REPUBLIK,

STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG,

KONGERIGET NEDERLANDENE,

REPUBLIKKEN ØSTRIG,

DEN PORTUGISISKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN FINLAND,

KONGERIGET SVERIGE,

DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

kontraherende parter i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og traktaten om Den Europæiske Union, i det følgende benævnt "medlemsstaterne", og

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB,

på den ene side og

DET ANDINSKE FÆLLESSKAB OG DETS MEDLEMSLANDE,

REPUBLIKKEN BOLIVIA,

REPUBLIKKEN COLOMBIA,

REPUBLIKKEN ECUADOR,

REPUBLIKKEN PERU,

DEN BOLIVARISKE REPUBLIK VENEZUELA,

på den anden side,

SOM TAGER HENSYN TIL de traditionelle historiske og kulturelle bånd mellem parterne og deres ønske om at styrke deres forbindelser på grundlag af de eksisterende mekanismer, som regulerer deres indbyrdes forbindelser,

SOM HENVISER TIL, at denne nye aftale om politisk dialog og samarbejde skal være et kvalitativt skridt fremad mod en uddybning og udvidelse af forbindelserne mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Andinske Fællesskab med nye områder af interesse for begge parter,

SOM PÅ NY BEKRÆFTER deres respekt for de demokratiske principper og de grundlæggende menneskerettigheder som nedfældet i verdenserklæringen om menneskerettighederne samt for den humanitære folkeret,

SOM HENVISER TIL deres tilslutning til retsstatsprincippet og princippet om god regeringsførelse,

SOM ER OVERBEVIST OM, at det er vigtigt at bekæmpe ulovlig narkotika og dermed forbundet kriminalitet på basis af principperne om fælles ansvar, alsidighed, balance og multilateralisme,

SOM FREMHÆVER deres forpligtelse til at arbejde sammen om at realisere målene om udryddelse af fattigdom, social retfærdighed og samhørighed, retfærdig og bæredygtig udvikling, herunder aspekter vedrørende sårbarhed over for naturkatastrofer, miljøbevarelse og miljøbeskyttelse og biodiversitet, styrkelse af respekten for menneskerettighederne, de demokratiske institutioner og god regeringsførelse og gradvis integration af Andeslandene i verdensøkonomien,

SOM FREMHÆVER den betydning, som parterne tillægger en befæstelse af den politiske dialog om bilaterale, regionale og internationale anliggender af fælles interesse såvel som dialogens mekanismer, som det allerede fremgår af fælleserklæringen om politisk dialog mellem Den Europæiske Union og Det Andinske Fællesskab, der blev undertegnet i Rom den 30. juni 1996,

SOM FREMHÆVER behovet for at styrke samarbejdsprogrammet, som reguleres ved rammeaftalen om samarbejde af 1993 mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Cartagena-aftalen og dens medlemslande Republikken Bolivia, Republikken Colombia, Republikken Ecuador, Republikken Peru og Republikken Venezuela (i det følgende benævnt "rammeaftalen om samarbejde af 1993"),

SOM ANERKENDER kravet om at uddybe processen for regional integration, handelsliberalisering og økonomisk reform i Det Andinske Fællesskab og at øge indsatsen for konfliktforebyggelse for at skabe en andinsk fredszone i overensstemmelse med Lima-tilsagnet (det andinske charter for fred og stabilitet, begrænsning og kontrol af forsvarsudgifter),

SOM ER KLAR OVER behovet for at fremme bæredygtig udvikling i Andesregionen gennem et udviklingspartnerskab med inddragelse af alle relevante aktører, herunder det organiserede civilsamfund og den private sektor, på linje med principperne i Monterrey-konsensusen og Johannesburg-erklæringen, og planen for gennemførelsen heraf,

SOM ER OVERBEVIST OM behovet for et samarbejde om migrations-, asyl- og flygtningeanliggender,

SOM FREMHÆVER deres vilje til at samarbejde i internationale fora,

SOM ER KLAR OVER behovet for at befæste forbindelserne mellem Den Europæiske Union og Det Andinske Fællesskab for at styrke de mekanismer, der ligger til grund for deres forbindelser med sigte på at gøre front mod den nye dynamik i de internationale forbindelser i en global og indbyrdes afhængig verden,

SOM ERINDRER SIG det strategiske partnerskab, der er etableret mellem Den Europæiske Union og Latinamerika og Vestindien inden for rammerne af Rio-topmødet i 1999 og bekræftet på ny på Madrid-topmødet i 2002, og

SOM inden for disse rammer PÅ NY PEGER PÅ behovet for at fremme det nødvendige samvirke til at skabe betingelserne for udvidede forbindelser, der bygger på et solidt og gensidigt fordelagtigt grundlag, mellem Den Europæiske Union og Det Andinske Fællesskab,

HAR BESLUTTET AT INDGÅ DENNE AFTALE:

AFSNIT I

AFTALENS MÅL, ART OG ANVENDELSESOMRÅDE

ARTIKEL 1

Principper

1. Respekten for de demokratiske principper og de grundlæggende menneskerettigheder som nedfældet i verdenserklæringen om menneskerettighederne samt retsstatsprincippet danner grundlaget for begge parter interne og internationale politikker og udgør et væsentligt element i denne aftale.

2. Parterne bekræfter deres tilslutning til at fremme bæredygtig udvikling og til at hjælpe til at realisere Millennium-udviklingsmålene.
3. Parterne bekræfter deres tilslutning til princippet om god regeringsførelse og bekæmpelse af korruption.

ARTIKEL 2

Mål og anvendelsesområde

1. Parterne bekræfter, at det er deres fælles mål at styrke og uddybe deres indbyrdes forbindelser på alle områder, der er omfattet af denne aftale, gennem en udvikling af den politiske dialog og en styrkelse af deres samarbejde.
2. Parterne bekræfter deres fælles mål at arbejde mod at skabe grundlaget for, at der på basis af resultaterne af Doha-arbejdsprogrammet kan forhandles om en aftale mellem dem om en gennemførlig og gensidigt fordelagtig associeringsaftale, herunder en frihandelsaftale.

3. Denne aftale skal hjælpe til at skabe dette grundlag, idet parterne tilstræber politisk og social stabilitet, uddyber den regionale integrationsproces og mindsker fattigdommen inden for rammerne for bæredygtig udvikling i Det Andinske Fællesskab.
4. Denne aftale regulerer den politiske dialog og samarbejdet mellem parterne og indeholder de nødvendige institutionelle ordninger for dens anvendelse.
5. Parterne forpligter sig til med mellemrum at vurdere fremskridt under hensyntagen til, hvilke fremskridt der er opnået inden aftalens ikrafttræden.

AFSNIT II

POLITISK DIALOG

ARTIKEL 3

Formål

1. Parterne er enige om at styrke deres regelmæssige politiske dialog på basis af principperne i rammeaftalen om samarbejde af 1993 og Rom-erklæringen af 1996 mellem parterne.

2. Parterne er enige om, at den politiske dialog skal omfatte alle aspekter af fælles interesse og alle internationale anliggender. Den skal bane vejen for nye initiativer til at realisere fælles mål og fastlægge fælles holdninger inden for alle aspekter af spørgsmål som sikkerhed, regionaludvikling og stabilitet, konfliktforebyggelse og -løsning, menneskerettigheder, midler til at styrke demokratisk forvaltningspraksis, bekæmpelse af korrupsion, bæredygtig udvikling, ulovlig migration, bekæmpelse af terrorisme og det globale problem med ulovlig narkotika, herunder kemiske prækursorer, hvidvaskning af penge og ulovlig handel med håndvåben og lette våben. Den skal også danne grundlag for initiativer til og støtte bestræbelser for at udvikle initiativer, herunder samarbejde, og foranstaltninger i hele den latinamerikanske region.

3. Parterne er enige om, at den politiske dialog skal åbne mulighed for en omfattende udveksling af oplysninger og være et forum for fælles initiativer på internationalt plan.

ARTIKEL 4

Ordninger

Parterne er enige om, at den politiske dialog skal finde sted:

- a) på stats- og regeringschefplan, når det er relevant og begge parter har givet deres tilslutning hertil

- b) på ministerplan
- c) på højt embedsmandsplan
- d) på arbejdsplan

og der skal i størst muligt omfang gøres brug af de diplomatiske kanaler.

ARTIKEL 5

Samarbejde om udenrigs- og sikkerhedspolitik

Parterne samarbejder så vidt muligt om udenrigs- og sikkerhedspolitik og koordinerer deres holdninger og tager fælles initiativer i de relevante internationale fora.

AFSNIT III

SAMARBEJDE

ARTIKEL 6

Formål

1. Parterne er enige om, at samarbejdet i henhold til rammeaftalen om samarbejde af 1993 skal styrkes og udvides til andre områder. Det skal fokusere på følgende mål:
 - a) styrkelse af freden og sikkerheden
 - b) fremme af politisk og social stabilitet gennem en styrkelse af demokratisk forvaltningspraksis og respekt for menneskerettighederne
 - c) uddybning af den regionale integrationsproces mellem landene i Andesregionen med sigte på at bidrage til deres sociale, politiske og økonomiske udvikling, herunder opbygning af produktionskapaciteten og styrkelse af eksportkapaciteten

d) bekæmpelse af fattigdom, skabelse af større social og regional samhørighed, fremme af en mere retfærdig adgang til sociale ydelser og udbyttet af den økonomiske vækst for derved at ramme en passende balance mellem de økonomiske, sociale og miljømæssige komponenter inden for rammerne af bæredygtig udvikling.

2. Parterne er enige om, at der i samarbejdet tillige skal tages hensyn til tværgående aspekter af den økonomiske og sociale udvikling, såsom kønsaspektet, respekt for oprindelige folk, forebyggelse af og reaktion på naturkatastrofer, miljøbevarelse og miljøbeskyttelse og biodiversitet og fremme af forskning og teknologisk udvikling. Regional integration skal også betragtes som et tværgående emne, og i den forbindelse skal samarbejdsforanstaltningerne på nationalt plan være forenelige med den regionale integrationsproces.

3. Parterne er enige om, at foranstaltninger til at bidrage til den regionale integration i Andesregionen og til at styrke de mellemregionale forbindelser mellem de to parter skal fremmes.

ARTIKEL 7

Midler

Parterne er enige om, at samarbejdet gennemføres ved hjælp af faglig bistand, undersøgelser, uddannelsestiltag, udveksling af information og sagkundskab, møder, seminarer, forskningsprojekter, infrastrukturudvikling, brug af nye finansieringsmekanismer og alle andre midler, som parterne er blevet enige om inden for samarbejdsområdet, de forfulgte mål og de disponible midler i overensstemmelse med de standarder og forskrifter, der gælder for samarbejdet.

ARTIKEL 8

Samarbejde inden for menneskerettigheder, demokrati og god forvaltningspraksis

Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område aktivt skal støtte regeringerne og repræsentanter for det organiserede civilsamfund med foranstaltninger på navnlig følgende områder:

- a) fremme af menneskerettighederne, den demokratiske proces og forvaltningspraksis, herunder forvaltning af valgprocesser

- b) styrkelse af retsstaten og god og gennemsigtig forvaltning af offentlige anliggender, herunder bekæmpelse af korruption på lokalt, regionalt og nationalt plan
- c) sikring af retssystemets uafhængighed og effektivitet
- d) gennemførelse og udbredelse af det andinske charter om fremme og beskyttelse af menneskerettighederne.

ARTIKEL 9

Samarbejde om konfliktforebyggelse

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette felt skal fremme og støtte en alsidig fredspolitik, inklusive konfliktforebyggelse og -løsning. Politikken skal bygge på princippet om samfundsopbakning og -deltagelse og i første række fokusere på udvikling af kapaciteten på regionalt, sub-regionalt og nationalt plan. Den skal garantere lige politiske, økonomiske, sociale og kulturelle muligheder for alle samfundsgrupper, styrke den demokratiske legitimitet, fremme social samhørighed og en effektiv forvaltning af offentlige anliggender, opbygge effektive ordninger til at forlige forskellige gruppers interesser på fredelig vis og fremme et aktivt og organiseret civilsamfund.

2. Blandt samarbejdsaktiviteterne kan nævnes støtte til mæglings-, forhandlings- og forsonings-tiltag, regional forvaltning af fælles naturressourcer, afvæbning, demobilisering og social genindpasning af tidligere medlemmer af ulovlige væbnede grupper, en indsats vedrørende spørgsmålet om børnesoldater som defineret i De Forenede Nationers konvention om børns rettigheder, aktioner til rydning af personnelminer, uddannelsesprogrammer om grænsekontrol og støtte til gennemførelsen og udbredelsen af Lima-tilsagnet, det andinske charter for fred og stabilitet, begrænsning og kontrol af interne forsvarsudgifter.

3. Parterne samarbejder også om forebyggelse og bekæmpelse af ulovlig handel med håndvåben og lette våben med henblik på bl.a. at tilstræbe en koordination af tiltag til at styrke justits- og institutionssamarbejdet, samt om indsamling og tilintetgørelse af ulovlige håndvåben og lette våben i civiles besiddelse.

ARTIKEL 10

Samarbejde om modernisering af statsadministrationen og den offentlige forvaltning

1. Parterne er enige om, at målet med samarbejdet på dette område skal være at modernisere den offentlige forvaltning i Andeslandene, bl.a. med støtte til decentralisering og organisatoriske ændringer som følge af den andinske integrationsproces. Generelt er målet at øge den organisatoriske effektivitet, at sikre en åben forvaltning af offentlige midler og ansvarlighed og at forbedre de retlige og institutionelle rammer på basis af bedste praksis hos begge parter og med udgangspunkt i erfaringer med udvikling af politikker og instrumenter i Den Europæiske Union.
2. Samarbejdet kan bl.a. omfatte programmer for opbygning af kapacitet til udformning af politik og implementering (levering af offentlige ydelser, budgetsammensætning og -gennemførelse, forebyggelse og bekæmpelse af korrupsion og inddragelse af det organiserede civilsamfund) og styrkelse af retssystemerne.

ARTIKEL 11

Samarbejde om regional integration

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal styrke den regionale integrationsproces i Det Andinske Fællesskab, særlig med hensyn til udbygning af et fælles marked og til dets gennemførelse.
2. Samarbejdet skal støtte opbygningen og en styrkelse af Det Andinske Fællesskabs medlemslandes fælles institutioner og fremme nærmere forbindelser mellem de berørte institutioner. Det skal styrke samvirket mellem institutioner om integrationsspørgsmål, udvide og uddybe overvejelserne på følgende områder: analyse og fremme af integrationen, publikationer, graduate studier i integration, stipendier og praktikophold.
3. Samarbejdet skal også fremme udformningen af fælles politikker og harmoniseringen af de retlige rammer, herunder for sektorpolitikker såsom handel, told, energi, transport, kommunikation, miljø og konkurrence såvel som koordination af makroøkonomiske politikker på områder som pengepolitik, budgetpolitik og offentlige finanser.
4. Der kan mere specifikt men ikke blot blive tale om handelsrelateret teknisk bistand til:
 - a) konsolidering og gennemførelse af den andinske toldunion

- b) mindskelse og fjernelse af hindringer for udviklingen af handelen inden for regionen
 - c) forenkling, modernisering, harmonisering og integration af told- og forsendelsesprocedurer og støtte til udformning af lovgivning, standarder og erhvervsuddannelse og
 - d) oprettelse af et fællesmarked for regionen, som omfatter fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser, kapital og personer tillige med andre supplerende foranstaltninger til at sikre en komplet implementering heraf.
5. Parterne vedtager desuden, at Andeslandenes politik med hensyn til grænseintegration og udvikling er et væsentligt element i en styrkelse og konsolidering af den subregionale og regionale integrationsproces.

ARTIKEL 12

Regionalt samarbejde

Parterne er enige om at benytte alle eksisterende samarbejdsinstrumenter til at fremme aktiviteter til at opbygge et aktivt og gensidigt samarbejde mellem Den Europæiske Union og Det Andinske Fællesskab og mellem Andeslandene og andre lande/regioner i Latinamerika og Vestindien på områder som fremme af handel og investeringer, miljø, forebyggelse af og reaktion på naturkatastrofer, forskning, energi, transport, kommunikationsinfrastruktur og regionaludvikling og fysisk planlægning.

ARTIKEL 13

Handelssamarbejde

I betragtning af, at det er parternes fælles mål at arbejde mod at skabe grundlaget for, at der på basis af resultaterne af Doha-arbejdsprogrammet kan forhandles om en gennemførlig og gensidigt fordelagtig associeringsaftale, herunder en frihandelsaftale, mellem dem, vedtager de, at samarbejdet inden for handel skal fremme Andeslandenes kapacitetsopbygning med sigte på at øge deres konkurrenceevne, således at de sikres en større plads på det europæiske marked og i verdensøkonomien.

Under henvisning til dette mål bør den tekniske bistand omfatte aktiviteter inden for lettelse af handel og told (f.eks. forenkling af procedurer, modernisering af toldforvaltningen og uddannelse af embedsmænd), tekniske standarder, sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, intellektuel ejendomsret, investeringer, tjenesteydelser, offentlige indkøb, tvistbilæggelsesordninger osv. Det skal fremme udviklingen og diversificeringen af handelen inden for regionen i videst mulige omfang og ansøre Andesregionen til aktiv deltagelse i multilaterale handelsforhandlinger inden for Verdenshandelsorganisationen.

Den handelsrelaterede tekniske bistand kan også rettes mod at indkredse og fjerne hindringer for en udvikling af handelen.

Et yderligere mål kunne være at fremme og støtte bl.a. følgende aktiviteter:

- handelsfremmende aktiviteter, herunder passende samvirke mellem virksomheder fra begge parter
- handelsmissioner
- markedsanalyse
- de bedste metoder for tilpasning af den lokale produktion til kravene på udenlandske markeder.

ARTIKEL 14

Samarbejde om tjenesteydelser

Parterne er enige om at styrke samarbejdet på området tjenesteydelser i overensstemmelse med reglerne i den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser (GATS) på en måde, der afspejler tjenesteydelsers stigende betydning for en udvikling og diversificering af deres økonomier. Det udvidede samarbejde rettes mod at forbedre Det Andinske Fællesskabs servicesektors konkurrenceevne og lette en større inddragelse af den i verdenshandelen med tjenesteydelser på en måde, der er forenelig med bæredygtig udvikling. Parterne identificerer de servicesektorer, som de vil fokusere deres samarbejde på. Aktiviteterne rettes bl.a. mod de lovgivningsmæssige rammer samt mod adgangen til kapital og teknologi.

ARTIKEL 15

Samarbejde om intellektuel ejendomsret

Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal rettes mod at fremme investeringer, teknologioverførsel, udbredelse af information, kulturelle og kreative aktiviteter og dermed forbunden erhvervsvirksomhed samt fælles adgang til og del i fordele. Begge parter skal påtage sig inden for rammerne af deres respektive love, administrative bestemmelser og politikker at yde en passende og effektiv beskyttelse af intellektuel ejendomsret i overensstemmelse med de højeste internationale standarder.

ARTIKEL 16

Samarbejde om offentlige indkøb

Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal sigte mod at fremme gensidige, åbne, ikke-diskriminerende og gennemsigtige procedurer for parternes respektive offentlige indkøb på alle niveauer.

ARTIKEL 17

Samarbejde om konkurrencepolitik

Parterne er enige om, at samarbejdet om konkurrencepolitik skal sigte mod en effektiv fastlæggelse og anvendelse af konkurrenceregler samt udbredelse af information for at fremme gennemsigtigheden og retssikkerheden for virksomheder, der opererer på Det Andinske Fællesskabs marked.

ARTIKEL 18

Toldsamarbejde

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal rettes mod at sikre overholdelse af Verdenshandelsorganisationens bestemmelser i forbindelse med handel og bæredygtig udvikling og at gøre begge parterers toldsystemer kompatible for at lette den indbyrdes handel.
2. Samarbejdet kan omfatte følgende:
 - a) forenkling og harmonisering af import- og eksportdokumentation baseret på internationale standarder, herunder anvendelse af forenkede angivelser
 - b) forbedring af toldprocedurerne ved metoder som risikoanalyse, forenkede procedurer for import og frigivelse af varer, indrømmelse af status som godkendt erhvervsdrivende, elektronisk dataudveksling (EDI) og automatiserede systemer
 - c) foranstaltninger til at forbedre gennemsigtigheden og procedurer for appel af toldafgørelser

- d) ordninger til at sikre en løbende konsultation af erhvervslivet om import- og eksportregler og -procedurer.
3. Parterne er enige om i de institutioner, der er oprettet ved denne aftale, at undersøge muligheden af indgåelse af en protokol om gensidig bistand i toldspørgsmål.

ARTIKEL 19

Samarbejde om tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurdering

1. Parterne er enige om, at samarbejdet om standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurdering er et centralt mål for udviklingen af handelen, særlig handelen inden for regionen.
2. Samarbejdet mellem parterne skal fremme en indsats vedrørende:
 - a) lovgivningsmæssigt samarbejde
 - b) tilpasning af tekniske forskrifter på basis af internationale og europæiske standarder og

- c) oprettelse af et regionalt anmeldelsessystem og et net af overensstemmelsesvurderingsorganer, der skal operere på et ikke-diskriminerende grundlag, og mere udbredt anvendelse af akkreditering.
3. I praksis skal samarbejdet:
- a) tilvejebringe organisatorisk teknisk støtte til at fremme oprettelsen af regionale net og organer og øge koordinationen af politikker for at fremme en fælles tilgang til anvendelsen af internationale og regionale standarder og vedtage kompatible tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer
 - b) befordre alle foranstaltninger til at udligne forskellene mellem parterne på området overensstemmelsesvurdering og standardisering, særligt gennem udveksling af information om standarder og overensstemmelsesvurdering og typegodkendelse og
 - c) ansøre til foranstaltninger til at forbedre kompatibilitet mellem parternes respektive systemer på ovennævnte områder, herunder gennemsigtighed, god lovgivningsmæssig praksis og fremme af kvalitetsstandarder for produkter og erhvervspraksis.

ARTIKEL 20

Industrisamarbejde

1. Parterne er enige om, at industrisamarbejdet skal fremme en modernisering og omstrukturering af Andesregionens industri og individuelle sektorer samt industrisamarbejdet mellem virksomheder med det formål at styrke den private sektor på vilkår, der garanterer, at miljøet beskyttes.
2. Industrisamarbejdsinitiativerne skal afspejle prioriteter, som parterne fastlægger i fællesskab. De tager hensyn til de regionale aspekter af industriudviklingen og fremmer tværnationale partnerskaber, hvor dette er relevant. De skal særlig bestå i at skabe egnede rammebetingelser for en forbedring af management-knowhow og fremme større gennemsigtighed med hensyn til markeder og erhvervsbetingelser.

ARTIKEL 21

Samarbejde om udvikling af små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomheder

Parterne er enige om at arbejde for et gunstigt klima for udvikling af små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomheder, navnlig ved at:

- a) fremme kontakter mellem erhvervsdrivende, tilskynde til fælles investering og joint ventures og informationsnet via eksisterende horisontale programmer

- b) lette adgangen til finansieringsmidler, formidle information og anspore til innovation
- c) lette teknologioverførsel
- d) indkredse og undersøge afsætningskanaler.

ARTIKEL 22

Samarbejde inden for landbrug, skovbrug og udvikling af landdistrikter

Parterne er enige om at fremme det indbyrdes samarbejde inden for landbrug, skovbrug og udvikling af landdistrikter med sigte på at fremme diversificering, miljøforsvarlig praksis og bæredygtig økonomisk og social udvikling samt fødevarerikkerhed. Med henblik herpå behandler parterne:

- a) foranstaltninger, der sigter mod at højne kvaliteten af landbrugsprodukter, kapacitetsopbygning, teknologioverførsel, foranstaltninger til fordel for producentsammenslutninger og støtte til handelsfremmende aktiviteter

- b) foranstaltninger vedrørende miljøhygiejne, dyre- og plantesundhed og andre dermed forbundne aspekter under hensyntagen til begge parter gældende lovgivning og deres respektive internationale forpligtelser, navnlig i henhold til Verdenshandelsorganisationens (WTO) regler og multilaterale miljøaftaler
- c) foranstaltninger vedrørende bæredygtig økonomisk og social udvikling af landdistrikter, såsom miljøforsvarlig praksis, skovbrug, forskning, adgang til jord, bæredygtig udvikling på landet og fødevaresikkerhed
- d) foranstaltninger med henblik på bevarelse og fremme af traditionelle aktiviteter, der bygger på landbefolkningernes særlige identitet, såsom udveksling af erfaringer og partnerskaber, udvikling af joint ventures og samarbejdsnet mellem lokale aktører og erhvervsdrivende.

ARTIKEL 23

Samarbejde om fiskeri og akvakultur

Parterne er enige om at udvikle det økonomiske og tekniske samarbejde inden for fiskeri og akvakultur, særlig vedrørende aspekter som bæredygtig udnyttelse, forvaltning og bevarelse af fiskeressourcerne, herunder vurderinger af virkningerne på miljøet. Samarbejdet skal også omfatte områder som forarbejdningsindustrien og lettelse af handelen. Samarbejdet inden for fiskeri vil kunne føre til indgåelse af bilaterale fiskeriaftaler mellem de to parter eller mellem Det Europæiske Fællesskab og et eller flere af Det Andinske Fællesskabs lande og/eller til indgåelse af multilaterale fiskeriaftaler mellem parterne.

ARTIKEL 24

Samarbejde om minedrift

Parterne er enige om, at samarbejdet om minedrift i første række under hensyntagen til miljøbevarelsesaspekterne skal fokusere på følgende:

- a) tilskynde inddragelse af virksomheder fra begge parter i bæredygtig prospektering, udvinding og udnyttelse af mineraler i overensstemmelse med begge parters lovgivning
- b) tilskynde udveksling af information, erfaringer og teknologi vedrørende prospektering og udvinding
- c) tilskynde udveksling af eksperter og gennemførelse af fælles forskning for at skabe bedre muligheder for teknologisk udvikling
- d) udvikle foranstaltninger til fremme af investeringen på området
- e) udvikle foranstaltninger til at sikre den miljømæssige integritet og virksomhedernes miljøansvar i sektoren.

ARTIKEL 25

Energisamarbejde

1. Parterne er enige om, at deres fælles mål skal være at fremme et samarbejde inden for energi, herunder at befæste de økonomiske forbindelser i nøglesektorer som vandkraft, olie og gas, vedvarende energikilder, energibesparesesteknologi, elektrificering af landdistrikter og regional integration af energimarkeder under hensyntagen til, at Andeslandene allerede er i færd med at gennemføre projekter for sammenkobling af elnet.
2. Samarbejdet kan navnlig omfatte følgende:
 - a) energipolitiske anliggender, også vedrørende sammenkoblet infrastruktur af regional betydning, forbedring og diversificering af udbud og forbedring af adgangen til energimarkederne, herunder lettelse af transit, transmission og distribution
 - b) management og uddannelse til energisektoren og overførsel af teknologi og knowhow
 - c) fremme af energibesparelser, energieffektivitet, vedvarende energikilder og undersøgelse af energiproduktion og -forbrug på miljøet
 - d) samarbejdsinitiativer mellem virksomheder i denne sektor.

ARTIKEL 26

Transportsamarbejde

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal rettes mod omstrukturering og modernisering af transportinfrastruktur og beslægtet infrastruktur, forbedring af person- og gods-transporten og bedre adgang til by-, luft-, vandvejs-, jernbane- og vejtransportmarkederne gennem en afpudsning af transportforvaltningen fra et operationelt og administrativt synspunkt og gennem en højnelse af driftsstandarderne.
2. Samarbejdet kan omfatte følgende:
 - a) udveksling af information om parternes politikker, særlig for bytransport og multimodale transportnets sammenkobling og interoperabilitet og andre anliggender af gensidig interesse
 - b) forvaltning af indre vandveje, veje, jernbaner, havne og lufthavne, herunder passende samarbejde mellem de relevante myndigheder
 - c) projekter for overførsel af europæisk teknologi i det verdensomspændende satellitnavigations-system og centre for offentlig bytransport

- d) forbedring af sikkerheds- og forureningsforebyggelsesstandarderne, herunder samarbejde i de relevante internationale fora med sigte på en bedre håndhævelse af internationale standarder.

ARTIKEL 27

Samarbejde om informationssamfundet, informationsteknologi og telekommunikation

1. Parterne er enige om, at informationsteknologi og kommunikation er nøglesektorer i et moderne samfund og er af vital betydning for den økonomiske og sociale udvikling og en gnidningsløs overgang til informationssamfundet. Samarbejdet på dette område skal hjælpe til at mindske den digitale kløft og sigte mod at skabe en rimelig adgang til informationsteknologier særlig i mindre udviklede områder.
2. Samarbejdet på dette område skal sigte mod at befordre:
 - a) dialogen om alle aspekter af informationssamfundet
 - b) dialogen om regulerings- og policy-aspekter af informationsteknologi og kommunikation, herunder standarder
 - c) udveksling af information om standarder, overensstemmelsesvurdering og typegodkendelse

- d) udbredelse af nye informations- og kommunikationsteknologier og udveksling af information om nye teknologiske gennembrud
- e) fælles forskningsprojekter om informations- og kommunikationsteknologier og pilotprojekter inden for informationssamfundsapplikationer
- f) sammenkobling af og driftskompatibilitet i telematiknet og -tjenester
- g) gensidig adgang til databaser under behørigt hensyn til national og international lovgivning om ophavsret
- h) udveksling og uddannelse af specialister
- i) datamatisering af den offentlige forvaltning.

ARTIKEL 28

Samarbejde på det audiovisuelle område

Parterne er enige om at fremme et samarbejde på det audiovisuelle område og mellem medierne generelt, på basis af fælles initiativer for uddannelse samt audiovisuel udvikling, produktion og distribution. Samarbejdet skal forløbe i overensstemmelse med de relevante nationale regler om ophavsret og internationale aftaler.

ARTIKEL 29

Samarbejde om turisme

Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal rettes mod:

- a) at fastlægge bedste praksis for at garantere en afbalanceret og bæredygtig udvikling af turismen i Andesregionen
- b) at forbedre kvaliteten af den service, der tilbydes de besøgende
- c) at bevidstgøre offentligheden om den økonomiske og sociale betydning af turisme for udviklingen i Andesregionen
- d) at fremme og udvikle økoturisme
- e) at fremme indførelsen af fælles politikker vedrørende turisme i Det Andinske Fællesskab.

ARTIKEL 30

Samarbejde mellem finansielle institutioner

Parterne er enige om efter eget behov og inden for deres respektive programmer og lovgivning at befordre et samarbejde mellem nationale og regionale finansielle institutioner.

ARTIKEL 31

Samarbejde om fremme af investeringer

1. Parterne er enige om inden for deres respektive kompetence at arbejde for et attraktivt og stabilt klima for gensidige investeringer.
2. Samarbejdet skal navnlig omfatte:
 - a) ordninger for udveksling og udbredelse af information om investeringslovgivning og -muligheder

- b) retlige rammer til at fremme investeringerne hos begge parter, hvor det er passende ved indgåelse af bilaterale aftaler mellem begge parters medlemsstater om fremme og beskyttelse af investeringer og undgåelse af dobbeltbeskatning
- c) ensartede og forenklede administrative procedurer
- d) ordninger for joint ventures.

ARTIKEL 32

Makroøkonomisk dialog

1. Parterne er enige om, at samarbejdet skal sigte mod at fremme en informationsudveksling vedrørende parternes respektive makroøkonomiske trends og politikker samt udveksling af erfaringer med koordination af makroøkonomiske politikker inden for rammerne af et fælles marked.
2. Parterne skal også fokusere på at udvide dialogen mellem deres myndigheder med ansvar for makroøkonomiske anliggender, f.eks. inden for pengepolitik, budgetpolitik, offentlige finanser, udlansgæld og makroøkonomisk stabilisering.

ARTIKEL 33

Samarbejde på det statistiske område

1. Parterne er enige om, at hovedmålet skal være at afstemme statistiske metoder og programmer for således at sætte parterne i stand til at bruge hinandens statistikker om handel med varer og tjenesteydelser og mere generelt på andre områder, der er omfattet af aftalen, og for hvilke der kan udarbejdes statistikker.
2. Samarbejdet kan bl.a. omfatte tekniske udvekslinger mellem statistiske kontorer i Det Andinske Fællesskab og Den Europæiske Unions medlemsstater og Eurostat, fastlæggelse af fælles metoder for indsamling, analyse og fortolkning af data samt seminarer, arbejdsgrupper eller uddannelsesprogrammer inden for statistik.

ARTIKEL 34

Samarbejde om forbrugerbeskyttelse

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal rettes mod at gøre begge parters forbrugerbeskyttelsesordninger kompatible.

2. Det kan så vidt muligt involvere:
 - a) større sammenfald i forbrugerlovgivningen for at undgå handelshindringer samtidig med, at der sikres et højt forbrugerbeskyttelsesniveau
 - b) oprettelse og udvikling af ordninger for gensidig information, f.eks. hurtig varsling, om føde- og fodervarer, som indebærer en risiko for folke- og dyresundheden
 - c) forbedring af kapaciteten til at gennemføre sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger for at lette markedsadgangen og sikring af et passende sundhedsbeskyttelsesniveau på et gennem-sigtigt, ikke-diskriminerende og forudsigeligt grundlag
 - d) tilskyndelse til samarbejde og udveksling af information mellem forbrugersammenslutninger
 - e) støtte til "Mesa Andina de Participación de la Sociedad Civil para la Defensa de los Derechos del Consumidor" (den andinske gruppe for inddragelse af civilsamfundet i forsvaret af forbru-gerrettigheder).

ARTIKEL 35

Samarbejde om databeskyttelse

1. Parterne er enige om at fremme et højt beskyttelsesniveau i forbindelse med behandling af personoplysninger og andre oplysninger efter de højeste internationale standarder.

2. Parterne er også enige om at samarbejde om beskyttelse af personoplysninger for at højne beskyttelsesniveauet og arbejde mod at fjerne hindringer for den fri bevægelighed for personoplysninger mellem parterne, som opstår som følge af en utilstrækkelig beskyttelse af sådanne oplysninger.

ARTIKEL 36

Videnskabeligt og teknologisk samarbejde

1. Parterne er enige om, at samarbejdet inden for videnskab og teknologi skal forløbe i parternes gensidige interesse og i overensstemmelse med deres respektive politikker, særlig hvad angår reglerne for udnyttelse af intellektuel ejendomsret, der opstår i forbindelse med forskning, og at det skal sigte mod:

- a) at bidrage til udvikling af videnskab og teknologi i Andesregionen
- b) at udveksle videnskabelig og teknologisk information og erfaringer på regionalt plan, særlig om politikker og programmer
- c) at fremme udviklingen af de menneskelige ressourcer og passende institutionelle rammer for forskning og udvikling

- d) at befordre forbindelserne mellem parternes forskersamfund og fremme udviklingen af fælles projekter for videnskabelig og teknologisk forskning
 - e) at tilskynde til inddragelse af erhvervslivet hos begge parter i det videnskabelige og teknologiske samarbejde, særlig fremme af innovation
 - f) at fremme innovation og teknologioverførsel mellem parterne, også hvad angår e-forvaltning og renere teknologi.
2. Det skal tilstræbes at inddrage højere læreanstalter, forskningscentre og produktionssektorer, navnlig små og mellemstore virksomheder, på begge sider.
3. Parterne er enige om at fremme det videnskabelige og teknologiske samarbejde mellem universiteter, forskningsinstitutter og produktionssektoren i begge regioner, også ved hjælp af stipendier og udveksling af studerende og højtuddannede specialister.
4. Parterne er også enige om at inddrage Det Andinske Fællesskab yderligere i Det Europæiske Fællesskabs programmer for teknologi og udvikling efter sidstnævntes bestemmelser om deltagelse af juridiske enheder fra tredjelande.

ARTIKEL 37

Samarbejde inden for almen uddannelse og erhvervsuddannelse

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette felt skal fokusere på at forbedre almen uddannelse og erhvervsuddannelse. I denne forbindelse lægges der særlig vægt på unges, kvinders og ældres adgang til uddannelse, herunder tekniske kurser, højere uddannelse og erhvervsuddannelse, idet der også satses på at realisere Millennium-udviklingsmålene i denne forbindelse.
2. Parterne er enige om at udbygge samarbejdet om almen uddannelse og erhvervsuddannelse og at fremme samarbejdet mellem universiteter og virksomheder med henblik på at hæve ekspertiseniveauet hos ledende personale.
3. Parterne er også enige om at være særlig opmærksomme på centrale tiltag og horisontale programmer (ALFA, ALBAN) og knytte varige bånd mellem specialiserede organer hos begge parter, som kan anspre til sammenlægning og udveksling af erfaringer og tekniske ressourcer.
4. Samarbejdet på dette område kan også støtte handlingsplanen for uddannelsessektoren i Andeslandene, som blandt sine programmer omfatter harmonisering af de andinske uddannelsessystemer, indførelse af et informationssystem om uddannelsesstatistikker og tværkulturel uddannelse.

ARTIKEL 38

Samarbejde om miljø og biodiversitet

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal fremme miljøbeskyttelse og -bevarelse med sigte på bæredygtig udvikling. I denne henseende betragtes forbindelsen mellem fattigdom og miljø samt erhvervsvirksomheds indvirkning på miljøet som et vigtigt aspekt. Samarbejdet skal også bidrage til ratifikation og støtte til gennemførelsen af multilaterale miljøaftaler og andre internationale aftaler på området, f.eks. om klimaændring, biodiversitet, ørkendannelse og håndtering af kemikalier.
2. Samarbejdet skal navnlig fokusere på:
 - a) at forhindre miljøforringelse;
 - b) at fremme bevarelse og bæredygtig forvaltning af naturressourcerne (herunder biodiversitet, økosystemer i bjergområder og genetiske ressourcer) under hensyntagen til "Estrategia Regional de Biodiversidad para los Países del Trópico Andino" (den regionale biodiversitetsstrategi for Andesregionens tropiske områder)
 - c) at udveksle oplysninger og erfaringer om miljølovgivning og om fælles miljøproblemer hos begge parter

- d) at styrke miljøhensynet i alle sektorer på alle forvaltningsniveauer
- e) at fremme miljøuddannelse, opbygge kapacitet og sikre en større inddragelse af befolkningen samt ansøre til fælles regionale forskningsprogrammer
- f) at værne om og fremme traditionel viden og praksis i forbindelse med bæredygtig udnyttelse af biodiversitetsressourcerne.

ARTIKEL 39

Samarbejde på området naturkatastrofer

Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal sigte mod at mindske Andesregionens sårbarhed over for naturkatastrofer gennem en styrkelse af den regionale planlægnings- og forebyggelseskapacitet, harmonisering af lovgivning og bedre koordination mellem institutioner.

ARTIKEL 40

Samarbejde på det kulturelle område og bevarelse af kulturarven

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette felt samt kulturforbindelserne og -kontakterne mellem kulturarbejdere i begge regioner skal udvides.

2. Målet er at fremme kultursamarbejdet mellem parterne ved at inddrage og skabe samvirke med EU-medlemsstaternes bilaterale ordninger.
3. Samarbejdet skal forløbe i overensstemmelse med de relevante nationale regler om ophavsret og internationale aftaler.
4. Samarbejdet kan omfatte alle aspekter af kulturlivet, hvoriblandt kan nævnes:
 - a) oversættelse af litterære værker
 - b) bevarelse, restaurering og revitalisering af den nationale arv
 - c) kulturarrangementer som f.eks. kunst- og håndværksudstillinger, musik, dans og teater samt udveksling af kunstnere og fagfolk inden for kulturvirksomhed
 - d) fremme af kulturel mangfoldighed
 - e) udveksling af unge
 - f) udvikling af kulturindustrien

- g) bevarelse af kulturarven
- h) forhindring og bekæmpelse af ulovlig handel med kulturarvs-goder i overensstemmelse med internationale konventioner, som parterne har undertegnet.

ARTIKEL 41

Samarbejde på sundhedsområdet

1. Parterne er enige om, at samarbejdet i sundhedssektoren skal sigte mod at støtte sektorreformer, som kan bidrage til i højere grad at rette sundhedsydelse mod de fattige på en mere retfærdig måde, såvel som rimelige finansieringsordninger, som kan forbedre de fattiges adgang til sundhedspleje.
2. Parterne er enige om, at primær forebyggelse også forudsætter, at andre sektorer såsom uddannelse og vand og sanitet involveres. I denne forbindelse sigter parterne mod yderligere at styrke og udvikle partnerskaber ud over sundhedssektoren for at realisere Millennium-udviklingsmålene, særlig inden for bekæmpelse af aids, malaria og tuberkulose, på en måde, der er forenelig med WTO's regler. Partnerskaber med det organiserede civilsamfund, ngo'er og den private sektor skal også beskæftige sig med seksuel og reproduktiv sundhed og dermed forbundne rettigheder i en tilgang, der er afstemt efter kønsaspektet, og de skal arbejde med de unge for at forhindre seksuelt overførte sygdomme og uønsket graviditet.

3. Parterne er enige om at samarbejde om basisinfrastruktur som f.eks. vandforsyning og spildevandsbehandling.

ARTIKEL 42

Samarbejde på det sociale område

1. Parterne er enige om at samarbejde om at befordre inddragelse af arbejdsmarkedets parter i en dialog om leve- og arbejdsvilkår, social beskyttelse og integration i samfundet.
2. Samarbejdet skal bidrage til de politiske, økonomiske og sociale processer for samråd, der retter sig mod at befordre en alsidig udvikling inden for rammerne af strategier for fattigdomsreduktion og jobskabelse.
3. Parterne understreger betydningen af social udvikling, som skal forløbe side om side med enhver økonomisk udvikling, og er enige om at prioritere fremme af de grundlæggende principper om og retten til arbejde som nedfældet i Den Internationale Arbejdsorganisations konventioner, de såkaldte grundlæggende arbejdsstandarder.

4. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område også kan omfatte en andinsk social dagsorden omkring to hovedsøjler, nemlig det andinske fællesmarked og udvikling af mekanismer til at reducere fattigdom og støtte den regionale samhørighed.
5. Parterne kan samarbejde på ethvert område af gensidig interesse på ovennævnte felt.
6. Foranstaltningerne samordnes med EU-medlemsstaternes og de relevante internationale organisationers foranstaltninger.
7. Hvor det er relevant fører parterne i overensstemmelse med deres interne procedurer denne dialog i koordination med henholdsvis Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og dets andinske modpart.

ARTIKEL 43

Inddragelse af det organiserede civilsamfund i samarbejdet

1. Parterne anerkender det organiserede civilsamfunds rolle i og potentielle bidrag til samarbejdsprocessen og er enige om at befordre en effektiv dialog med det organiserede civilsamfund og en reel inddragelse af det heri.

2. Med forbehold af hver af parternes lovgivning og administrative bestemmelser kan det organiserede civilsamfund:
- a) deltage i planlægningsfasen på landeniveau efter de demokratiske principper
 - b) holdes informeret og deltage i konsultationer om udviklings- og samarbejdsstrategier og sektorpolitikker, særlig på områder, der berører dem, på alle stadier i udviklingsprocessen
 - c) opnå finansielle midler, for så vidt hver af parternes interne regler tillader det, og støtte til kapacitetsopbygning på kritiske områder
 - d) deltage i gennemførelsen af samarbejdsprogrammer på områder, der berører dem.

ARTIKEL 44

Samarbejde på ligestillingsområdet

Parterne er enige om, at samarbejdet skal hjælpe til at underbygge politikker og programmer til at garantere, forbedre og udvide mænds og kvinders inddragelse på lige vilkår i alle dele af det politiske og økonomiske liv, samfunds- og kulturlivet, også om nødvendigt ved hjælp af positive foranstaltninger til støtte af kvinder. Det skal også hjælpe til at lette kvinders adgang til alle nødvendige ressourcer til, at de fuldt ud kan udøve deres grundlæggende rettigheder.

ARTIKEL 45

Samarbejde om oprindelige folk

1. Parterne er enige om, at samarbejdet på dette område skal bidrage til at oprette og udbygge partnerskaber med oprindelige folk som led i fattigdomsudryddelse, bæredygtig forvaltning af naturressourcerne og respekt for menneskerettighederne og demokratiet.
2. Parterne er også enige om at samarbejde om at fremme en passende beskyttelse af traditionel viden, innovation og praksis, som kendes hos oprindelige folk og lokalsamfund, som personificerer en traditionel livsstil, der er relevant for bevarelsen og en bæredygtig udnyttelse af den biologiske mangfoldighed, såvel som en retelig og retfærdig fordeling af udbyttet af udnyttelsen af sådan viden.
3. Parterne tager desuden systematisk hensyn til de oprindelige folks situation på alle niveauer i udviklingssamarbejdet og søger at indarbejde hensynet til de oprindelige folks særlige situation i udformningen af deres politikker og styrke kapaciteten hos organisationer, der repræsenterer de oprindelige folk, for at øge de positive virkninger af udviklingssamarbejdet for disse folk.

4. Samarbejdet på dette område kan støtte organisationer, der repræsenterer indfødte folk, f.eks. "Mesa de Trabajo sobre Derechos de los Pueblos Indígenas" (arbejdsgruppen for oprindelige folks rettigheder), som er en rådgivende gruppe inden for det andinske integrationssystem.

ARTIKEL 46

Samarbejde om internt fordrevne og hjemstedsfordrevne personer og tidligere medlemmer af ulovlige væbnede grupper

1. Parterne er enige om, at samarbejdet til støtte af internt fordrevne og hjemstedsfordrevne personer og tidligere medlemmer af ulovlige væbnede grupper skal bidrage til at dække disses essentielle behov fra det tidspunkt, hvor den humanitære bistand ophører, indtil der findes en mere langsigtet løsning på deres stilling.
2. Samarbejde kan bl.a. omfatte følgende aktiviteter:
 - a) internt fordrevnes og hjemstedsfordrevnes og ulovlige væbnede grupper tidligere medlemmers selvforsyning og genindpasning i samfunds- og erhvervslivet
 - b) støtte til lokale værtssamfund og genbosættelsesområder til at skabe accept af og integrere internt fordrevne og hjemstedsfordrevne og tidligere medlemmer af ulovlige væbnede grupper

- c) hjælp til personer, der frivilligt vender tilbage til og bosætter sig i deres oprindelsesland eller tredjelande, hvis omstændighederne tillader det
- d) tiltag til at hjælpe folk med at generhverve deres ejendele eller ejendomsrettigheder og hjælp til retsforfølgelse af menneskerettighedskrænkelser
- e) styrkelse af den institutionelle kapacitet i de lande, der berøres af disse anliggender.

ARTIKEL 47

Samarbejde om bekæmpelse af ulovlig narkotika og dermed forbundet organiseret kriminalitet

1. Ud fra princippet om fælles ansvar og som et supplement til særdialogen på højt niveau mellem Den Europæiske Union og Det Andinske Fællesskab om narkotika og den blandede opfølgingsgruppe vedrørende aftalen om prækursorer og kemiske stoffer, der hyppigt anvendes til ulovlig fremstilling af narkotika og psykotrope stoffer, er parterne enige om, at samarbejdet på dette område rettes mod at koordinere og øge fælles bestræbelser på at forhindre og kontrollere de forbindelser, der udgør det globale problem med ulovlig narkotika. Parterne er også enige om at bestræbe sig på at bekæmpe organiseret kriminalitet i forbindelse hermed bl.a. gennem internationale organisationer og instanser. Parterne er enige om, at koordinerings- og samarbejdsmekanismen mellem Den Europæiske Union, Latinamerika og de vestindiske lande vedrørende narkotika også kan benyttes til dette formål.

2. Parterne samarbejder på dette område særlig om at gennemføre:
 - a) programmer for forebyggelse af stofmisbrug
 - b) projekter til at uddanne, behandle og rehabiliterer stofmisbrugere
 - c) projekter for harmonisering af lovgivning og indgreb på dette område i Andeslandene
 - d) fælles forskningsprogrammer
 - e) effektive foranstaltninger og samarbejdsaktiviteter til at tilskynde til og befæste alternativ udvikling med inddragelse af de berørte samfund
 - f) foranstaltninger til at hindre nye ulovlige afgrøder og flytning heraf til miljømæssigt skrøbelige regioner eller områder, der ikke tidligere var berørt
 - g) effektiv gennemførelse af foranstaltninger til at hindre omdirigering af prækursorer og til at overvåge handelen hermed svarende til dem, der anvendes af Det Europæiske Fællesskab og de kompetente internationale instanser, og i overensstemmelse med aftalerne mellem Det Europæiske Fællesskab og hvert af Andeslandene om prækursorer og kemiske stoffer, der hyppigt anvendes til ulovlig fremstilling af narkotika og psykotrope stoffer, undertegnet den 18. december 1995

- h) styrkelse af indsatsen for kontrol med handelen med våben, ammunition og sprængstoffer.

ARTIKEL 48

Samarbejde om bekæmpelse af hvidvaskning af penge og dermed forbundet kriminalitet

1. Parterne er enige om at samarbejde om at forhindre, at deres finansielle systemer benyttes til hvidvaskning af indtægter fra kriminelle aktiviteter i almindelighed og ulovlig narkotikahandel i særdeleshed.
2. Dette samarbejde omfatter administrativ og teknisk bistand til udformning og implementering af forskrifter og passende, effektivt fungerende standarder og mekanismer. Som led i samarbejdet udveksles der navnlig information og fastsættes passende standarder for bekæmpelse af hvidvaskning af penge svarende til dem, der er vedtaget af Det Europæiske Fællesskab og internationale organer på området, såsom Financial Action Task Force (FATF). Der skal tilskyndes til samarbejde på regionalt plan.

ARTIKEL 49

Samarbejde om migration

1. Parterne bekræfter den betydning, som de tillægger en fælles forvaltning af migrationsstrømmene mellem deres territorier. De etablerer med henblik på at styrke deres indbyrdes samarbejde en alsidig dialog om alle spørgsmål vedrørende migration, herunder ulovlig migration, menneskesmugling og menneskehandel, samt indarbejdelse af migrationsanliggender i de nationale strategier for økonomisk og social udvikling i de områder, hvor migranterne kommer fra, idet der også tages hensyn til de historiske og kulturelle bånd mellem de to regioner.
2. Samarbejdet baseres på en specifik behovsvurdering, der foretages efter gensidig konsultation mellem parterne og gennemføres i overensstemmelse med den relevante gældende fællesskabslovgivning og national lovgivning. Der fokuseres særlig på:
 - a) de grundlæggende årsager til migration
 - b) udarbejdelse og gennemførelse af national lovgivning og praksis, for så vidt angår international beskyttelse, for at opfylde bestemmelserne i Genève-konventionen af 1951 om flygtningsstatus og i protokollen af 1967 hertil og andre relevante internationale instrumenter til at sikre overholdelse af princippet om "non-refoulement"
 - c) indrejseregler, de indrejste personers rettigheder og status, retfærdig behandling og integration af lovligt fastboende i samfundet, uddannelse og træning af lovlige migranter og foranstaltninger til bekæmpelse af racisme og fremmedhad

- d) fastlæggelse af en effektiv og præventiv politik mod ulovlig indvandring, menneskesmugling og -handel af migranter og menneskehandel, herunder spørgsmålet om måder at bekæmpe organiseret kriminalitet i form af menneskesmugling og -handel, samt hvordan ofre for menneskehandel kan beskyttes
- e) tilbagevenden under humane og værdige omstændigheder af personer, der har taget ulovligt ophold, og tilbagetagelse af sådanne personer i overensstemmelse med stk. 3
- f) på visumområdet, anliggender, som er blevet indkredset som værende af fælles interesse, såsom visa til personer, der rejser med et handelsmæssigt, akademisk eller kulturelt formål for øje
- g) inden for grænsekontrol, spørgsmål vedrørende organisation, uddannelse, bedste praksis og andre operationelle foranstaltninger i felten og, hvor det er relevant, levering af materiel.

3. Inden for rammerne af deres samarbejde om at forebygge og kontrollere ulovlig indvandring er parterne også enige om at tilbagetage deres ulovlige migranter. Med henblik herpå:

- accepterer hvert Andesland på anmodning og uden yderligere formaliteter at tilbagetage sine statsborgere, der opholder sig ulovligt på en af Den Europæiske Unions medlemsstaters område, og udstyrer sine statsborgere med passende identitetspapirer og giver dem de administrative faciliteter, der er nødvendige til dette formål og

- accepterer hver af Den Europæiske Unions medlemsstater på anmodning og uden yderligere formaliteter at tilbagetage sine statsborgere, der opholder sig ulovligt på et Andeslands område, og udstyrer deres statsborgere med passende identitetspapirer og giver dem de administrative faciliteter, der er nødvendige til dette formål.

Parterne er enige om på anmodning og så snart som muligt at indgå en aftale om Den Europæiske Unions medlemsstater og Andeslandenes specifikke forpligtelser i forbindelse med tilbagetagelse. Aftalen skal også indeholde bestemmelse om tilbagetagelse af andre landes statsborgere og statsløse personer.

Med henblik herpå forstås ved "parter" Fællesskabet, enhver af dets medlemsstater og ethvert af Andeslandene.

ARTIKEL 50

Samarbejde om bekæmpelse af terrorisme

Parterne bekræfter på ny, hvilken betydning de tillægger bekæmpelse af terrorisme, og vedtager i overensstemmelse med internationale konventioner, relevante FN-resolutioner og deres respektive lovgivning og administrative bestemmelser at samarbejde om forhindring og undertrykkelse af terrorisme.

Det skal navnlig ske:

- a) inden for rammerne af implementeringen af FN's Sikkerhedsråds resolution 1373, og andre relevante FN-resolutioner, internationale konventioner og instrumenter

- b) ved udveksling af oplysninger om terroristgrupper og deres støttenetværk i overensstemmelse med folkeretten og national lovgivning og
- c) ved udveksling af synspunkter om midler og metoder til at modvirke terrorisme, også på det tekniske område og inden for uddannelse, og ved udveksling af erfaringer med forebyggelse af terrorisme.

AFSNIT IV

ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 51

Midler

1. For at lette virkeliggørelsen af aftalens samarbejds mål forpligter parterne sig til at tilvejebringe passende midler, herunder finansielle midler, i det omfang deres muligheder og mekanismer tillader det.

2. Parterne træffer egnede foranstaltninger til at befordre og lette Den Europæiske Investeringsbanks virksomhed i Det Andinske Fællesskab i overensstemmelse med Bankens egne procedurer og finansieringskriterier og med parternes lovgivning og administrative bestemmelser, uden at dette berører deres egne kompetente myndigheders beføjelser.

3. Det Andinske Fællesskab og dets medlemslande indrømmer eksperter fra Det Europæiske Fællesskab faciliteter og garantier og fritagelse for afgifter på import til samarbejdsaktiviteter i overensstemmelse med rammekonventioner, der indgås mellem Det Europæiske Fællesskab og hvert af Andeslandene.

ARTIKEL 52

Institutioner

1. Parterne er enige om at opretholde det blandede udvalg, der er nedsat ved samarbejdsaftalen med Det Andinske Fællesskab af 1983 og videreført med rammeaftalen om samarbejde af 1993. Udvalget træder sammen på skrift i Den Europæiske Union og Det Andinske Fællesskab på højt embedsmandsplan. Dagsordenen for det blandede udvalgs møder fastsættes ved fælles overenskomst. Udvalget fastsætter selv bestemmelser om mødehyppighed, formandskab og andre eventuelle anliggender, i givet fald også om nedsættelse af underudvalg.

2. Det blandede udvalg har ansvaret for den almindelige gennemførelse af aftalen. Det drøfter desuden alle spørgsmål vedrørende de økonomiske forbindelser mellem partene, herunder spørgsmål vedrørende sundhed og plantesundhed, også med Det Andinske Fællesskabs enkelte medlemslande.
3. Der nedsættes et blandet rådgivende udvalg til at bistå det blandede udvalg til at fremme dialogen med det organiserede civilsamfunds økonomiske og sociale organisationer.
4. Parterne ansporer Europa-Parlamentet og det andinske parlament til at nedsætte et tværparlamentarisk udvalg inden for aftalens rammer i lighed med tidligere praksis.

ARTIKEL 53

Definition af parterne

Uden at dette berører artikel 49, forstås i denne aftale ved "parterne" Fællesskabet, dets medlemsstater eller Fællesskabet og dets medlemsstater inden for deres respektive kompetenceområder som udledt af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Det Andinske Fællesskab, dets medlemslande eller Det Andinske Fællesskab og dets medlemslande i overensstemmelse med deres respektive kompetence på den anden side. Aftalen finder også anvendelse på foranstaltninger, der træffes af staten, regionale eller lokale myndigheder på parternes område.

ARTIKEL 54

Ikrafttræden

1. Denne aftale træder i kraft på den første dag i måneden efter den dato, på hvilken parterne har givet hinanden notifikation om afslutningen af de procedurer, som er nødvendige i så henseende.
2. Notifikationerne sendes til Generalsekretæren for Den Europæiske Union og Generalsekretæren for Det Andinske Fællesskab, som er depositarer for denne aftale.
3. I overensstemmelse med stk. 1 træder denne aftale fra datoen for dens ikrafttræden i stedet for rammeaftalen om samarbejde af 1993 og fælleserklæringen fra Rom af 1996 om politisk dialog.

ARTIKEL 55

Varighed

1. Denne aftale indgås for et ubestemt tidsrum.

2. Hver af parterne kan skriftligt meddele den anden part, at den agter at opsige denne aftale.
3. Opsigelsen får virkning seks måneder efter meddelelsen til den anden part.

ARTIKEL 56

Opfyldelse af forpligtelser

1. Parterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger, som er nødvendige for, at de kan opfylde deres forpligtelser i henhold til denne aftale, og drager omsorg for, at sådanne foranstaltninger er i overensstemmelse med denne aftales målsætninger.
2. Såfremt en af parterne finder, at den anden part har tilsidesat sin forpligtelse i henhold til aftalen, kan den træffe passende foranstaltninger. Den meddeler forud herfor inden 30 dage det blandede udvalg alle nødvendige oplysninger for at muliggøre en grundig undersøgelse af situationen med henblik på at nå frem til en for parterne acceptabel løsning.

Foranstaltninger, der medfører færrest forstyrrelser i denne aftales funktion, skal foretrækkes. Det blandede udvalg underrettes straks om de pågældende foranstaltninger, som gøres til genstand for konsultationer i udvalget, hvis den anden part anmoder herom.

3. Som en fravigelse af stk. 2 kan hver af parterne straks træffe passende foranstaltninger i overensstemmelse med folkeretten i tilfælde af:

- a) at denne aftale brydes uden hjemmel i folkerettens almindelige bestemmelser
- b) at den anden part overtræder de væsentlige elementer i aftalen som omhandlet i artikel 1, stk. 1.

Den anden part kan anmode om, at parterne indkaldes til hastemøde inden 15 dage, for at der kan foretages en grundig undersøgelse af situationen med henblik på at finde en for parterne acceptabel løsning.

ARTIKEL 57

Fremtidig udvikling

1. Parterne kan indbyrdes aftale at udvide denne aftale med sigte på at udvide og supplere dens anvendelsesområde i overensstemmelse med deres respektive lovgivning ved at indgå aftaler om specifikke sektorer eller aktiviteter i lyset af de erfaringer, der indhøstes med dens gennemførelse.

2. Hver af parterne kan med hensyn til denne aftales gennemførelse fremkomme med forslag til en udvidelse af samarbejdet på alle områder under hensyn til erfaringerne med dens gennemførelse.
3. Ingen mulighed for samarbejde må udelukkes på forhånd. Parterne kan i det blandede udvalg udforske praktiske muligheder for samarbejde i fælles interesse.

ARTIKEL 58

Databeskyttelse

Parterne er enige om, at databeskyttelse sikres på alle områder, hvor der skal udveksles personoplysninger.

Parterne er enige om, at personoplysninger og andre oplysninger behandles med en meget høj grad af fortrolighed på højde med de strengeste internationale standarder.

ARTIKEL 59

Anvendelsesområde

Denne aftale gælder på den ene side for de områder, hvor traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab finder anvendelse, og på de betingelser, der er fastsat i nævnte traktat, og på den anden side for Det Andinske Fællesskabs og dets medlemslandes Bolivias, Colombias, Ecuadors, Perus og Venezuelas område.

ARTIKEL 60

Autentiske tekster

Denne aftale er udfærdiget i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.